

[Socialministeren.]

de praktiske Folk, der er sat til at administrere den ude omkring, saaledes at de fleste af dem knap kender deres eget Omraade, endsiges alle de andres eller den indbyrdes Sammenhæng mellem de forskellige Love. Og deraf følger igen, at de trængende meget ofte jages fra Herodes til Pilatus og tilbage igen, bliver afvist alle mulige Steder. Det hele er een Kæde af Ulovligheder og Uretfærdigheder, en Labyrinth af stadig ændrede Love, Bekendtgørelser og Cirkulærer, som kun ganske faa kan hitte Rede i. Men det er ikke særlig det, jeg tænker paa med Administrationens Splittelse; jeg tænker paa et andet Forhold, nemlig det principielt uheldige i indenfor den enkelte Kommune at udstykke Administrationen af og Ansvar for de offentlige Midler til flere forskellige Myndigheder. Det kan af forskellige Grunde undertiden være fornuftigt og rigtigt at decentralisere, at lægge Magten og Ansvar for indenfor visse Grænser ud fra Centraladministrationen til Amterne eller de enkelte Kommuner, som jo har Selvstyre, men Decentralisationen fra oven maa under alle Omstændigheder følges af Centralisation franedet, indenfor det lokale Omraade. Imod denne Grundregel har der været syndet stærkt, netop med Hensyn til Forsørgelseslovgivningen; gennem Fattigvæsenet med og uden Fattighjælps Virkninger, Hjelpekasserne og Værgeraadene er vi godt paa Vej til at faa tre selvstændige Organer for offentlig Forsorg indenfor hver enkelt lille Kommune, en Ordning, der er forvirrende, efter Omstændighederne inhuman overfor de trængende, splittende for Administrationens Overblik og uøkonomisk for Samfundet, idet den Myndighed, der har det økonomiske Ansvar, ogsaa bør have det moralske og juridiske.

Den tredie Hovedfejl ved den bestaaende Ordning er de fuldkomne antikkverede Regler om Forsørgelsesret og Forsørgelsessted. Endnu i Aaret 1929 har man trods alle Reformen paa dette Omraade bevaret et System, der viser tilbage til Tider, hvor Jernbanen var en Nyhed, Cyklerne en Drøm og Rutebilerne en forrykt Fantasi. Det er i Virkeligheden ganske forældet under Nutidens Forhold først at give Forsørgelsesret ved Ophold i en Kommune i mindst 5 Aar efter det 18de Aar og saa dertil at knytte udviklede Regler om „hvilende Erhvervelse af Forsørgelsesret“ under visse Former af Hjælp en vis Tid, saaledes at der er en lang Række Trangstifælde, hvor de 5 Aar udskydes til 10, ja, 15 Aar, inden man kan faa Forsørgelsesret. Alt dette

fører selvfølgelig i Masser af Tilfælde til vidtløftige urimelige Undersøgelser af, hvor vedkommende har boet i Løbet af disse 5, 10 eller 15 Aar, til udstrakte Diskussioner mellem Kommunerne, oftest med det Resultat, at man ender ved den legale Fødekommune, og hermed kommer man til et nyt Sæt udviklede Regler. Det er nemlig ikke den Kommune, hvor man er født, det er ofte en helt anden Kommune, der er den legale Fødekommune. Det vilde være meget interessant at gøre Rede for disse Regler, men jeg skal nøjes med at gøre opmærksom paa, hvad alle Kommunalnænder ved, at Fødekommunen meget ofte vil sige den Kommune, hvor ens Mor, hvis man er født udenfor Ægteskab, havde Ophold 10-Maanedersdagen — ikke 9-Maanedersdagen — før ens Fødsel. Man kan ogsaa naa at komme tilbage til Bedstemoderens 10-Maanedersdag, og saa er endda Reglerne forskellige, efter som Synderen — havde jeg nærsagt — er født før eller efter 1. April 1892. For at lette dette snedigt udtænkte System — det er Jyder, der er Fædre til det — indførte man i 1891 Reglerne om Fødselsnotering. Det vil sige, at det ved ethvert Barns Fødsel her i Landet straks skulde afgøres gennem en Forsørgelsessag, hvor den nyfødte vilde komme til at faa legal Fødekommune, naar han blev 18 Aar gammel, skønt det jo i de allerfleste Tilfælde heldigvis aldrig vil faa nogen som helst praktisk Betydning for Borgerne, hvor de har legal Fødekommune. Hele dette Kineseri, hvis mest iøjnefaldende Konsekvens er at gøre Sogneraadformænd graahaarede før Tiden, at ophidses Kommunerne mod hinanden og at plage de trængende med vidtløftige Afhøringer og Politirapporter, bør henflyttes til et Museum for Oldsager, og Flytningen vil blive hilst med Glæde af enhver, der kender noget til Forholdene — maaske lige med Undtagelse af de Funktionærer, der bliver overflødiggjort ved Snurrepiberiernes Afskaffelse.

I Forbindelse med denne Antikvitet skal jeg nævne det uheldige Refusions-system, som er den fjerde Hovedfejl ved den nuværende Ordning. Jeg maa i saa Henseende henvise enhver særlig interesseret til den udførlige Paavisning af disse Forhold, der findes i min Bog „Fremtidens Forsørgelsesvæsen“, og skal her indskrænke mig til nogle faa Antydninger. Lovgivningen gør jo Gennemførelsen af den offentlige Forsorg til et kommunalt Anliggende, men Hjælpen refunderes Opholdskommunen efter vidt forskellige Regler; man kender Refusionsbrøker af alle mulige Størrelser.